

SAMRÅDSUNDERLAG

ANSÖKAN OM FÖRLÄNGD OCH UTÖKAD TÄKTVERKSAMHET OCH
UTÖKAD ASFALTPRODUKTION VID FURUBY BERG- OCH MORÄNTÄKT
ASFALTBOLAGET SVERIGE AB

2018-10-03

SAMRÅDSUNDERLAG

Ansökan om förlängd och utökad täktverksamhet och utökad asfaltproduktion vid Furuby berg- och moräntäkt

KUND

Asfaltbolaget Sverige AB

KONSULT

WSP Environmental Sverige

Box 34

WSP Sverige AB

371 21 Karlskrona

Besök: Högabergsgatan 3

Tel: +46 10 7225000

wsp.com

KONTAKTPERSONER

Asfaltbolaget Sverige AB

Åke Svensson

Tel: 0734-15 68 88

Epost: ake.svensson@asfaltbolaget.se

WSP Environmental Sverige

Anders Blomdahl

Tel: 010 – 722 56 40

E-post: anders.blomdahl@wsp.com

UPPDRAGSNAMN

ANSÖKAN OM UTÖKAD
BERGTÄKT

UPPDRAGSNUMMER

10269898

FÖRFATTARE

Anders Blomdahl

DATUM

2018-10-03

Granskad av

Mats Waern

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	BAKGRUND	4
1.2	PLANERAD ANSÖKAN	4
1.3	NOLLALTERNATIV	5
1.4	TILLSTÅND	5
2	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	6
3	VERKSAMHETSBESKRIVNING	7
3.1	ASFALTBOLAGET	7
3.2	FURUBY BERG- OCH MORÄNTÄKT	7
4	UNDERSÖKNINGSSAMRÅD	11
4.1	INNEHÅLL OCH UTFORMNING MKB	11
5	AVGRÄNSNINGSSAMRÅD	11
5.1	LOKALISERING	12
5.2	OMFATTNING OCH UTFORMNING	13
5.3	MILJÖNS KÄNSLIGHET	14
5.4	MILJÖEFFEKTER	15
5.5	AVGRÄNSNING	20
6	TIDPLAN	20
7	BILAGOR	20

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Inom fastigheterna Furuby 5:11 och Furuby 5:14 i Växjö kommun ligger Furuby berg- och moräntäkt. Täkten bedrevs tidigare av Sune Carlssons Åkeri AB och Asfaltbolaget Sverige AB har sedan tidigare bedrivit asfaltproduktion inom verksamhetsområdet, inom ramen för taktens tillstånd. Fr.o.m. 2018-03-29 har hela verksamheten och dess tillstånd övertagits av Asfaltbolaget Sverige AB (nedan Asfaltbolaget).

Verksamheten har idag ett tillstånd enligt miljöbalken som bland annat medger ett totalt uttag av högst 940 000 ton berg och 125 500 ton morän t.o.m. 31 december 2024 med ett maximalt årlig uttag av upp till 240 000 ton material, en produktion av 150 000 ton asfalt per år samt mellanlagring av högst 4 000 ton returasfalt vid ett och samma tillfälle.

Asfaltbolaget har nyligen installerat ett nytt modernt asfaltverk med en hög kapacitet och är därför i behov att öka produktionen av asfalt, samt i samband med det även öka täktverksamheten i syfte att kunna tillgodose asfaltverket med bergkrossmaterial till asfaltproduktionen.

Inom det befintliga täktområdet och i dess direkta närhet finns mer berg kvar att bryta ut efter att den tillståndsgivna mängden uppnåtts, om bergtäkten och verksamhetsområdet utökas åt ost och sydost. En ny beräkning som utförts visar att det finns ca 5,4 miljoner ton berg och 380 000 ton moränmaterial kvar att bryta ut i området.

Planerad ansökan kommer att omfatta ett uttag av resterande berg- och moränmaterial, utökad produktion vid asfaltverket, ökad mellanlagring av returasfalt att blanda in vid asfaltproduktion, samt tillkommande mellanlagring av schaktmassor, betong och tegel.

Planerad utökning av verksamheten medför att Asfaltbolaget kommer att ansöka om ett nytt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken. Detta samrådsunderlag utgör utgångspunkt för de samråd som ska hållas i tillståndsprocessen, i enlighet med 6 kap. miljöbalken och omfattar såväl undersökningssamråd (6 kap. 24 §) och avgränsningssamråd (6 kap. 30 §). Den planerade verksamheten utgör även en s.k. Seveso-verksamhet, varför samrådet även ska omfatta sådan verksamhet.

1.2 PLANERAD ANSÖKAN

Planerad ansökan kommer att omfatta en utvidgning av taktens bryt- och verksamhetsområde samt ett uttag av 5,4 miljoner ton berg och 380 000 ton moränmaterial under 30 år från det år nytt tillstånd medges, med ett maximalt årligt uttag av upp till 300 000 ton material. När tillståndstiden löper ut, ska täkten även vara avslutad och återställd. Den utvidgade täkten beräknas omfatta en yta på totalt 26,5 hektar.

Ansökan kommer även att omfatta en utökad produktion vid asfaltverket, med en produktion av maximalt 250 000 ton asfalt/år, samt mellanlagring av upp till 50 000 ton returasfalt vid ett och samma tillfälle i syfte att blanda in i den asfalt som produceras.

Då Asfaltbolaget även utför schaktarbeten och markbeläggning, finns ett behov av att kunna lagra uppkomna massor i syfte att återanvända vid anläggningsändamål. Ansökan kommer därför även att omfatta lagring och mekanisk bearbetning (krossning och sortering) av maximalt 10 000 ton schaktmassor, betong och tegel vid ett och samma tillfälle, i syfte att återvinnas för byggnads- och anläggningsändamål.

För att kunna producera de mängder planerad ansökan omfattar kommer ansökan även innehålla förslag på justerade villkor jämfört med dagens tillstånd, med avseende på utökade arbetstider. För asfaltproduktionen planeras en produktion med tillhörande transporter året om utan vinteruppehåll samt dygnet runt. För täktverksamheten planeras även produktion på kvällstid under vardagar, förutom för särskilt bullrande arbeten som även fortsättningsvis endast bedrivs under dagtid. Sommaruppehåll för de mest bullrande verksamheterna i takten planeras under juli månad. Mer om arbetstiderna redogörs under kap. 3.2.4 nedan.

1.3 NOLLALTERNATIV

Till ansökan kommer en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) att bifogas. En MKB ska alltid innehålla ett nollalternativ.

Planerat nollalternativ innebär dagens tillståndsgivna verksamhet, där tillståndet medger en täktverksamhet fram till och med sista december 2024.

1.4 TILLSTÅND

1.4.1 Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län meddelade tillstånd den 2016-12-21 som medger ett totalt uttag av högst 940 000 ton berg och 125 500 ton morän, med ett maximalt årligt uttag om 240 000 ton material under högst två enstaka år, t.o.m. 31 december 2024 inklusive tid för efterbehandling (dnr 551-6459-15).

Dessutom medger tillståndet en produktion av 150 000 ton asfalt per år samt mellanlagring av högst 4 000 ton returafalt vid ett och samma tillfälle, samt kross- och sorteringsverk.

Då tillståndet beslutades var Sune Carlssons Åkeri AB täktinnehavare, men i mars 2018 övertog Asfaltbolaget hela verksamheten och därmed även verksamhetens gällande tillstånd.

1.4.2 Tidigare tillstånd

6 juli 2010: Länsstyrelsen i Kronobergs län meddelar Sune Carlssons Åkeri AB tillstånd för täktverksamhet enligt miljöbalken, som medgav ett totalt uttag av 1,87 miljoner ton berg och 135 000 ton morän t.o.m. 31 december 2024, med ett maximalt årligt uttag av 250 000 ton berg- och moränmaterial (dnr 551-354-08). I samband med att detta tillstånd vann laga kraft återkallade länsstyrelsen det tillstånd som tidigare lämnats för verksamheten, den 2 september 1998 med tillhörande ändringstillstånd.

30 maj 2012: Länsstyrelsen i Kronobergs län beslutar att lämna Sune Carlssons Åkeri AB tillstånd att utöka den befintliga täktverksamheten med asfaltproduktion (dnr 551-1332-12), där Asfaltbolaget tilläts producera asfalt

inom ramen för täktens verksamhetsområde och tillstånd. Tillståndet medgav en produktion av 70 000 ton asfalt per år och samtidig lagring av högst 4 000 ton returafalt för återvinning. I samband med att detta ändringstillstånd vann laga kraft ersattes villkor nr 2, 3 och 4 i det tidigare tillståndet med nya villkorslydelser för driftstider.

2 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande	Asfaltbolaget Sverige AB
Adress	Box 6060, 371 06 Karlskrona
Organisationsnummer	556654-9944
Platsnamn	Furuby berg- och moräntäkt
Kommun och län	Växjö kommun, Kronobergs län
Fastighetsbeteckning	Furuby 5:11 och 5:14
Centrumkoordinater:	N= 6302096, Ö= 503110 (SWEREF99)
Juridiskt ansvarig Telefon Epost	Åke Svensson, VD 0734 - 15 68 88 ake.svensson@asfaltbolaget.se
Kontaktperson miljöfrågor Telefon Epost	Andreas Johansson, kvalitets- och miljöchef 0702 - 34 12 53 andreas.johansson@asfaltbolaget.se
Projektets miljökonsult Telefon Epost	Anders Blomdahl, WSP 010 - 722 56 40 anders.blomdahl@wsp.com
Verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251)	10.11 B: Täktverksamhet över 25 ha 10.50 C: Krossning av bergmaterial 26.150 C: Asfaltverk 90.30 B: Lagring av returafalt, att återanvända vid asfaltproduktion 90.40 C: Lagring av betong, tegel och schaktmassor för byggnads- och anläggningsändamål 90.110 C: Genom mekanisk bearbetning (krossning och sortering) återvinna returafalt, betong, tegel och schaktmassor för byggnads- och anläggningsändamål
Sevesolagen (1999:381)	Inom verksamheten kan vid ett och samma tillfälle mer än 10 ton sprängmedel användas i borrhålen. Verksamheten omfattas därför av den lägre kravnivån i Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

3 VERKSAMHETSBESKRIVNING

3.1 ASFALTBOLAGET

Asfaltbolaget Sverige AB startades 2004 med 7 medarbetare och har idag ca 95 anställda. Utöver den fasta personalen samarbetar bolaget med ett 100-tal inhyrda entreprenörer.

Från att ursprungligen ha varit ett utpräglat asfaltföretag har verksamheten breddats till att nu vara ett företag med både mark- och asfaltverksamhet som inriktning. För att tydliggöra detta har bolagets logotype ändrats till att lyda "Asfaltbolaget mark och beläggning". Bolagets formella namn är dock fortfarande Asfaltbolaget Sverige AB.

Tillverkningen av egen asfalt inleddes 2010 vid Harebokvarn i Emmaboda, men under 2012 flyttades verksamheten till tåkten i Furuby.

Asfaltbolagets primära verksamhetsområde är Kalmar, Blekinge och Kronobergs län, med ambitioner att växa även utanför landets sydöstra hörn.

3.2 FURUBY BERG- OCH MORÄNTÄKT

3.2.1 Tåktverksamhet

Tåktverksamhet vid Furuby har bedrivits på platsen sedan 2001 och verksamheten består av schakt och avtäckning av jordmassor med grävmaskin, losshållning av berg genom borrar, sprängning, skutslagning, krossning i grovkross och finkross, sortering, lagerhållning samt lastning och transporter.

Tidigare bedrevs tåkten av Sune Carlssons Åkeri, men sedan mars 2018 har Asfaltbolaget övertagit driften av tåkten och också dess befintliga tillstånd.

Det utsprängda bergmaterialet krossas i en larvkross och går därefter vidare till en finkross följt av ett sorteringsverk. Sorterat material läggs sedan inom redan utbrutet område inom tåkten.

Verksamheten kommer alltid att bedrivas ovan högsta grundvattennivån.

Bolaget utför alla arbeten i tåktverksamheten med egen personal, förutom krossning, borrar och sprängning. Krossningsverksamheten utförs i dagsläget delvis av Johanssons Entreprenad AB, samt i egen regi.

Maskinparken idag består av lastmaskiner, grävmaskiner (för skutknackning och matning av grovkross, samt avbaning), grovkross, konkross, finkross samt ett större och ett mindre sorteringsverk.

3.2.2 Sprängningar och Seveso

Sprängning sker idag vid upp till ca 4 gånger per år och utförs av extern entreprenör efter beställning.

I ansökt verksamhet planeras antalet sprängningar öka till ca 8-10 sprängtillfällen per år och ska även fortsättningsvis utföras av extern entreprenör (i dagsläget av Losshållningsbolaget i Kalmar AB). Vid sprängning används ca 18-20 ton sprängmedel per sprängtillfälle.

Innan sprängning utförs borrararbete under ca 1 månad inför varje sprängtillfälle. Vid borrar används borrhög försedd med dammsugare. Inför

varje sprängning informeras berörda inom 1 km från verksamhetsområdet, senast 2 dagar innan tidpunkt för sprängning. Varningssignaler ljuder innan och efter sprängning.

Sprängämnen levereras till takten i direkt anslutning till sprängning av den entreprenör som utför sprängningarna. Normalt förvaras inga sprängmedel i takten mellan sprängtillfällena. Men en mindre mängd på maximalt ca 20 kg kan vid enstaka tillfällen förvaras inom täktområdet, i ett för ändamålet särskilt avsett sprängämnesförråd. Detta skåp planeras dock att avvecklas, vartefter inget sprängmedel kommer att förvaras inom täktområdet mellan sprängtillfällena.

Då mängden sprängmedel per sprängtillfälle överskrider 10 ton omfattas verksamheten av Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (s.k. Sevesolagen). Mängden sprängmedel underskrider alltid 50 ton, vilket medför att verksamheten omfattas av den lägre kravnivån. Anmälan har gjorts till länsstyrelsen och bolaget har upprättat erforderligt handlingsprogram och säkerhetsledningssystem.

3.2.3 Asfaltproduktion

Asfaltproduktion sker i ett nytt asfaltverk (Benninghoven TBA 3000), som togs i drift i augusti 2017. Det äldre asfaltverket som tidigare användes kommer att monteras ner och flyttas från Furuby.

Positiva miljöeffekter med det nya verket är att buller, lukt och dammspridning förväntas minska i ett mera inkapslat asfaltverk, samt att det nya verket medför en mer energieffektiv produktion.

Torkning och uppvärmning av stenmaterial sker numera med bioolja och anläggningen har en fast elanslutning. Under 2018 beräknas ca 90 % av produktionen ske med bioolja och målsättningen är att nå 95 % av produktionen. Helt biooljebaserad produktion är inte möjlig då brännaren måste starta och avsluta med EO1, eftersom biooljan stelnar i brännaren vid avkylning.

Det nya verket har en kapacitet upp till 240 ton producerad asfalt/timme, vilket teoretiskt innebär en kapacitet på över 320 000 ton/år. Verket har således en god kapacitet att klara planerad produktion i ansökan (250 000 ton/år). En eventuell framtida investering är fler varmasfaltsfickor, för att öka lagringskapaciteten på anläggningen.

För att minimera energiåtgången vid produktionen kommer de krossade stenfraktionerna 0-2, 2-5 samt krossad returasfalt att förvaras i tält. Det ger en torrare fraktion med mindre behov av uppvärmning. Energiminskningen som kan uppnås genom detta innebär upp till 1 liter minskad bioolja per ton producerad asfalt.

I verket blandas stenmaterial, tillsatt returasfalt, bitumen, filler och andra material, beroende på typ av asfalt som ska produceras utifrån olika recept. Asfaltmassan transporteras sedan direkt till lastbil för utleverans.

Vid nyproduktion används idag ca 10 % återanvänd returasfalt i asfaltmassan. Den mängden bedöms öka framöver, då marknaden börjar ställa ökade krav på återvinning av returasfalt. Bolagets målsättning är att

2020 ska 20 % av asfaltmassan bestå av återanvänd returasfalt och en långsiktig målsättning är upp mot 50-55 %. Detta medför att det krävs en större lagringskapacitet för returasfalt inom verksamheten och bolaget planerar därför att ansöka om lagring av större mängder returasfalt.

Regelbunden kontroll av all inkommen asfalt för återvinning sker av Asfaltbolagets egen personal, i syfte att garantera att inte någon asfalt innehållande stenkolstjära går in i processen. Det finns en upprättad rutin hur denna kontroll ska genomföras.

Inom området finns även ett laboratorium, där tester på asfaltens kvalitet, struktur och hållbarhet utförs.

3.2.4 Arbetstider

Verksamhetens nu gällande tillstånd reglerar de tider på dygnet och året produktion får bedrivas i både täkt och asfaltverk. För att kunna nå den produktion planerad ansökan medger, behöver arbetstiderna utökas i verksamheten så att asfaltproduktion och tillhörande transporter medges dygnet runt och hela veckan, samt viss täktverksamhet även kvällstid.

Asfaltproduktion

I gällande tillstånd får asfaltproduktion och tillhörande transporter ske under perioden 15 mars – 15 december. Men under milda vintrar kan produktion utföras under längre tid på höstsäsongen och sedan starta upp tidigare igen på våren. I ansökan planerar Bolaget därför yrka på att asfaltproduktionen får ske under hela året, utan vinteruppehåll.

Gällande tillstånd begränsar även asfaltproduktion och transporter nattetid, även om tillståndet medger att produktion och transporter kan ske fram till kl 01 och återupptas kl 03.30. Men då asfaltutläggning på större vägar nästan alltid sker nattetid, så måste produktion och tillhörande transporter kunna ske hela natten. Ett villkor som begränsar produktion och transporter nattetid försvårar den för samhället angelägna nattarbetet, vilket är att betrakta som ett allmänt intresse. Dessutom är en begränsning konkurrensbegränsande, då Asfaltbolaget inte på samma villkor kan konkurrera vid upphandlingar av t.ex. Trafikverkets stora projekt. Därför planerar Asfaltbolaget att yrka om ett villkor som medger asfaltproduktion och tillhörande transporter under hela dygnet.

I planerad ansökan kommer arbeten under helger endast att omfatta asfaltproduktion med tillhörande lastning och transporter, vilket inte förväntas medföra några störande bullernivåer.

Täktverksamhet

I gällande tillstånd får täktverksamheten pågå fram till kl 18, men kan fortgå fram till kl 22 om asfaltproduktionen så kräver. För att kunna möta den ökade asfaltproduktionen planerar bolaget att yrka på att täktverksamheten även under normala förhållanden får pågå fram till kl 22, förutom särskilt bullrande arbeten (d.v.s. borrning, sprängning, skutknackning och grovkrossning) som även fortsättningsvis endast bedrivs under dagtid fram till kl 18. Det innebär att det under kvällstid kan bedrivas asfaltproduktion med tillhörande transporter, samt täktverksamhet genom finkrossning, sortering samt lastning och transporter.

Ingen täktverksamhet planeras under helger.

I gällande tillstånd finns villkor för uppehåll för den mest bullrande verksamheten mellan 15 juni – 15 augusti. I ansökan planeras ett yrkande för sommaruppehåll i tåkten under juli månad för de mest bullrande verksamheterna (d.v.s. borring, sprängning, skutknackning och grovkrossning).

3.2.5 Verksamhetsområde

Dagens befintliga verksamhetsområde upptar ca 16,7 ha, som i planerad ansökan kommer att utökas med ca 9,8 ha. Den totala ytan på verksamhetsområdet kommer sedan att uppgå till ca 26,5 ha.

Utvidgningen planeras åt ost och sydost, som framgår av kartan i bilaga 2 till detta samrådsunderlag.

3.2.6 Transporter

Transporterna förväntas öka vid ansökt verksamhet.

Antalet asfalttransporter från täktområdet kommer att öka i takt med ökad asfaltproduktion. Därtill medför en ökad asfaltproduktion en ökad förbrukning av bitumen, vilket förväntas ge en ökad intransport. Massorna från asfaltverket transporteras med lastbilar, huvudsakligen till Asfaltbolagets verksamhetsområde som sträcker sig genom Kronobergs, Kalmar och Blekinge län.

Huvuddelen av det bergmaterial som produceras i tåkten kommer att utnyttjas för den ökade asfaltproduktionen, varför merparten av transporterna kommer att ske internt inom verksamhetsområdet. Viss ökning även på de utgående ballasttransporterna kan nog även förutspås.

I planerad verksamhet kommer asfaltproduktionen att öka från 150 000 ton/år till 250 000 ton/år vid maximal produktion. Då asfalttransporterna tar ca 35 ton vardera, skulle denna ökning medföra totalt ca 7 100 transporter under ett år med en maximal produktion, eller ca 2 800 fler asfalttransporter under ett år än vid nuvarande verksamhet om hela tillståndets produktion utnyttjas maximalt.

En produktion då hela tillståndets årsproduktion utnyttjas, inklusive inkommande transporter med material till asfaltproduktionen (t.ex. bitumen), samt inkommande transporter med returafalt, schaktmassor, betong och tegel, skulle kunna medföra ca 12 400 in- eller utgående transporter på ett år.

Transporter som ankommer eller lämnar området går antingen österut eller västerut längs väg 25, som ligger väl lokaliserad nära verksamhetsområdet. Transportflödena till och från verksamheten går därför direkt till en större väg, där de maximalt 80 transporterna som kan uppkomma under ett maxdygn som utgår från verksamheten endast utgör en mindre del av det totala trafikflödet.

4 UNDERSÖKNINGSSAMRÅD

I enlighet med miljöbalken 6 kap. 23 § ska den som avser bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som medför tillstånd undersöka om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP).

Enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) 6 § punkt b ska en täkt för annat än husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, torv och matjord undantagna, som omfattar mer än 25 hektar eller har en produktion som överstiger 25 000 ton per kalenderår per automatik antas medföra betydande miljöpåverkan.

Planerad verksamhet innebär således per automatik att betydande miljöpåverkan kan antas. I enlighet med miljöbalken 6 kap 23 §. behöver då inga ytterligare undersökningar göras inom ramen för undersökningssamrådet.

4.1 INNEHÅLL OCH UTFORMNING MKB

Enligt miljöbalken 6 kap. 24 § punkt 2 ska undersökningssamrådet även omfatta miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Ett förslag på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll redovisas i bilaga 1 till detta samrådsunderlag.

5 AVGRÄNSNINGSSAMRÅD

Enligt MB 6 kap. 24 § punkt 2 får undersökningssamrådet genomföras så att det också uppfyller kraven på det avgränsningssamråd som ska göras inom ramen för en specifik miljöbedömning.

Enligt 6 kap. 29 § ska avgränsningssamrådet innebära att den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden samråder om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser.

Nedan redogörs för de delar som omfattas av avgränsningssamrådet.

5.1 LOKALISERING

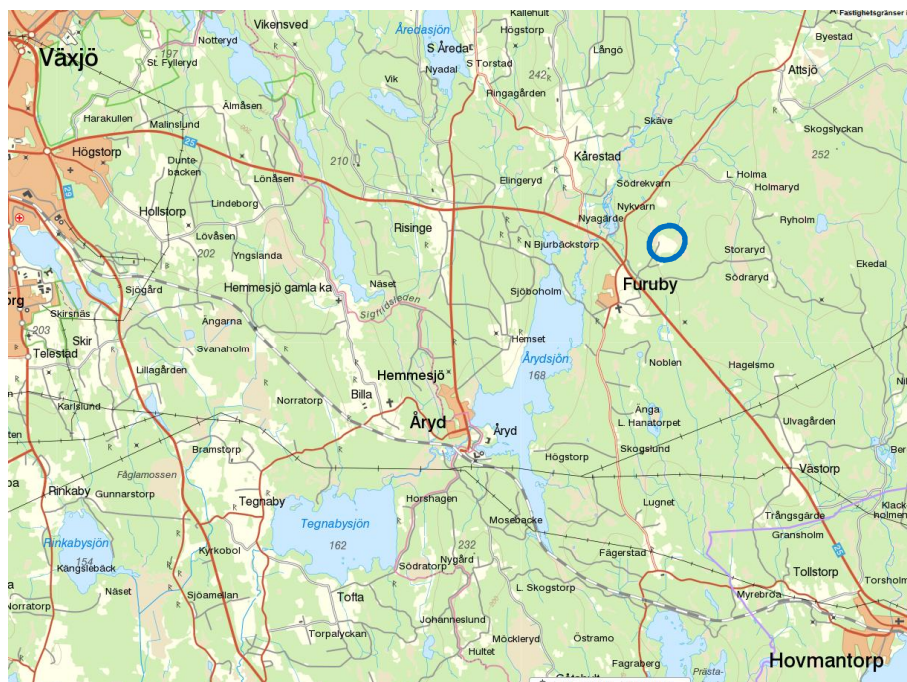

Bild 1: Verksamhetens lokalisering, intill Furuby längs väg 25 mellan Växjö och Hovmantorp. Täktområdet markeras med blå cirkel. (Karta: Lantmäteriet)

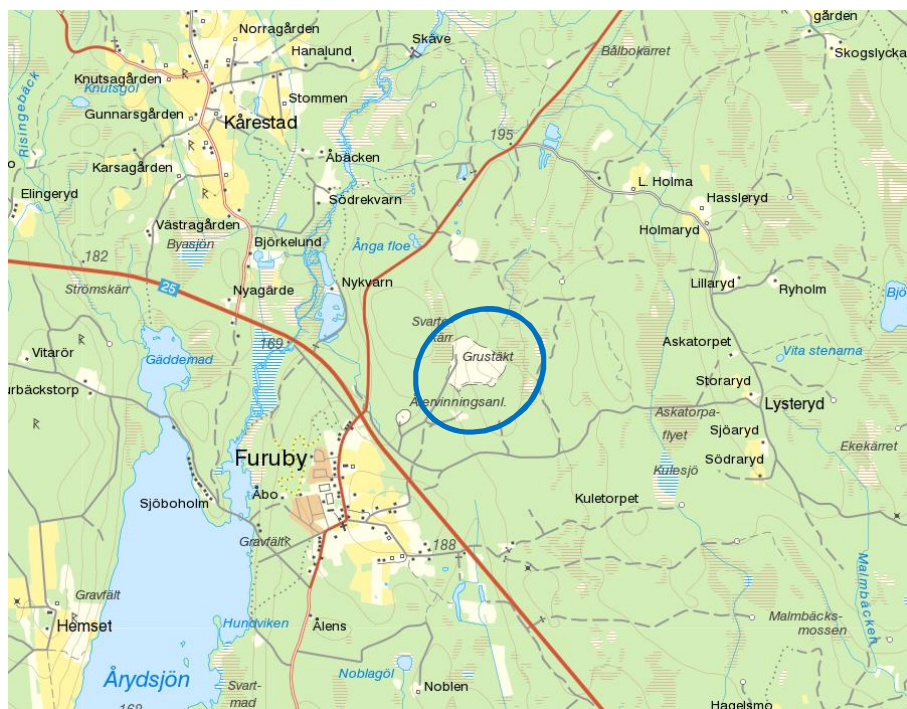

Bild 2: Verksamhetens lokalisering. (Karta: Lantmäteriet)

Planerad täktverksamhet kommer att bedrivas vid den befintliga berg- och moräntakten, vilken är belägen inom fastigheterna Furuby 5:11 och Furuby 5:14, ca 1,5 mil öster om Växjö i Kronobergs län. Verksamheten är belägen längs väg 25, mellan Växjö och Hovmantorp.

Planerad utökning åt ost - sydost begränsas inom fastigheten Furuby 5:11 (se bilaga 2). Verksamheten medför en utvidgning på ca 200-250 meter. Åt

det håll utvidgningen planeras finns ett fåtal bostadshus, som således sedan kommer att lokaliseras något närmre verksamhetsområdet. Den planerade utvidgningen kommer inte att flytta verksamhetsområdet närmre samhället Furuby.

Inom det aktuella området förekommer ingen detaljplanelagd mark eller några andra områdesbestämmelser. Den befintliga täktens lokalisering medför ett avskilt och insynsskyddat verksamhetsområde.

Växjö kommuns kommuntäckande översiktsplan antogs av kommunfullmäktige i oktober 2005. Sedan dess har det vid olika tidpunkter antagits fördjupningar för staden och flera av de andra tätorterna, samt särskilda tillägg avseende vindbruk och landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS). Översiktsplanen aktualiserades senast i mars 2018. I översiktsplanen omnämns täkten i Furuby som en av kommunens tre pågående bergtäkter.

För kommunen finns även en vindbruksplan, som antogs av kommunfullmäktige i november 2011. I denna pekas området öster om Furuby bergtäkt ut som ett av kommunens tre mest lämpliga områden för vindkraft (Asby – Lysteryd). Den aktuella täktverksamheten är lokaliserad på gränsen till detta ganska stora område. Planerad utökning av täkten bedöms dock inte påverka områdets lämplighet för vindkraftsetableringar.

Den planerade utökningen påverkar således inga gällande planförhållanden och strider inte mot några kommunala fysiska planer.

5.2 OMFATTNING OCH UTFORMNING

Ansökans omfattning redovisas under kapitel 1.2 ovan, men sammanfattas nedan.

Asfaltbolaget Sverige AB avser att ansöka om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för en utökat täktverksamhet vid Furuby berg- och moräntäkt, så att tillståndet för den samlade verksamheten medger ett uttag av 5,4 miljoner ton berg och 380 000 ton moränmaterial under en period av 30 år fr.o.m. det år tillstånd meddelas, med ett maximalt årligt uttag av 300 000 ton material, samt en produktion av 250 000 ton asfalt per år.

Ansökan planerar även omfatta lagring av högst 50 000 ton returafalt och 10 000 ton inerta massor (schaktmassor, betong och tegel) vid ett och samma tillfälle.

Asfaltbolaget planerar även att ansöka om ändrade villkor för arbetstider, se kap. 3.2.4.

I planerad ansökan kommer verksamhetsområdet att utvidgas åt ost-sydost, så att det medger brytning av det resterande berget som finns kvar att bryta ut i området.

Utformning av ytor där risk för föroreningar föreligger i form av spill m.m. kommer att ske genom hårdgjorda ytor och en ny sedimenteringsdamm som har anlagts, för att samla upp spill eller likande från eventuella driftsstörningar eller olyckor.

5.3 MILJÖNS KÄNSLIGHET

5.3.1 Riksintressen

Inga riksintressen finns i tätens närhet, eller inom det område som bedöms påverkas av planerad verksamhet.

Planerad verksamhet förväntas således inte medföra någon påverkan på några riksintressen.

5.3.2 Naturmiljö

Inga dokumenterade bevarandevärden för naturmiljön finns inom tätens verksamhetsområde eller i dess närområde. Planerad verksamhet förväntas därför inte medföra någon påverkan på några skyddsvärda naturvärden.

En naturvärdesinventering har genomförts inom det område där utvidgning av tätten planeras, i syfte att säkerställa att planerad ansökan inte påverkar några naturvärden. En övervägande del av inventeringsområdet består av risdominerad skogsmark med låga naturvärden. Nordöstra delen av inventeringsområdet har en skoglig sammansättning som är mer gynnsam för den biologiska mångfalden, utan att för den delen uppvisa några särskilda art- eller biotopvärden.

I anslutning till utvidgningsområdets nordöstra del finns en sumpskog, bestående av talldominerad mosseskog. Det utvidgade verksamhetsområdet är anpassat så att denna sumpskog inte berörs av planerad verksamhet.

5.3.3 Kulturmiljö

Norr om tätområdet, men utanför dess verksamhetsområde, finns några kulturmiljövärden i form av skogsbrukslämningar och kolningsanläggning. Även intill infartsvägen till tätområdet finns en kulturhistorisk kolningsanläggning. Dessa bedöms inte beröras av planerad utvidgning av verksamhetsområdet, som kommer att ske åt ost-sydost.

I övrigt förekommer inga fornlämningar eller andra utpekade kulturmiljövärden i anslutning till verksamhetsområdet.

5.3.4 Rekreation

Området är påverkat av pågående verksamhet, genom framförallt transporter och buller. Tätområdet eller dess nära omgivning har därför i dagsläget inget värde för rekreation och friluftsliv.

Då ansökt verksamhet innebär en förlängning av tätverksamheten, kommer närområdet även fortsättningsvis att påverkas av verksamheten.

5.3.5 Landskapsbild

Utökad verksamhet planeras invid det redan befintliga verksamhetsområdet, som ligger väl skyddad från allmänna vägar samt är omgiven av barrskog och mossmark.

Även om verksamhetsområdet utvidgas i planerad verksamhet, bedöms inte det medföra någon insyn från allmänna vägar. Påverkan på landskapsbilden i jämförelse med dagens utseende förväntas därför bli liten.

5.4 MILJÖEFFEKTER

Nedan anges kortfattat den påverkan på människors hälsa och miljön som kan förutses idag. Verksamhetens bedömda påverkan kommer att redovisas mera utförligt i tillståndsansökans miljökonsekvensbeskrivning.

Den miljöpåverkan som vanligtvis förknippas med täktverksamhet är buller, damm, vibrationer och luftstötsvågor, utsläpp till luft och transporter, förändrad landskapsbild, risker samt i vissa fall förändrad hydrologi och utsläpp till vatten (de senare dock inte aktuella i Furuby).

Miljöpåverkan vid asfaltproduktion förknippas huvudsakligen med utsläpp till luft, lukt, buller samt råvaru-, kemikalie- och energiförbrukning.

I omgivningarna finns inga andra anmälnings- eller tillståndspliktiga verksamheter eller någon annan miljöpåverkande verksamhet, förutom en återvinningscentral intill infartsvägen. Inget i den planerade verksamheten i täkt och asfaltverk förväntas kunna påverka återvinningscentralen eller dess verksamhet, förutom ett ökat antal transporter som passerar längs samma infartsväg. Några kumulativa effekter förväntas i övrigt inte uppkomma av planerad ansökan.

5.4.1 Utsläpp till mark och vatten

Täktverksamheten kommer även i planerad verksamhet ske ovan grundvattenytan. Anläggande av grundvattenrör planeras inom verksamhetsområdet, för att kunna säkerställa att verksamheten aldrig når ner till grundvattennivån. I det nuvarande tillståndet anges att brytning får ske ner till 1 meter ovan högsta grundvattennivå.

Tillströmmande dagvatten avleds inte från området utan infiltreras direkt i marken, alternativt leds via en befintlig sedimenteringsdamm som funnits sedan den tidigare täktinnehavaren Sune Carlssons verksamhetstid.

Ytan under asfaltverket är asfalterad, för att eventuellt spill ska kunna omhändertas. Ytan avleds till ett uppsamlingsdike och vidare till en nyanlagd sedimenteringsdamm, vilken står klar under hösten 2018. Från denna nya sedimenteringsdamm avleds vattnet sedan vidare till den befintliga sedimenteringsdammen som nämns ovan. Efter denna sedimenteringsdamm avleds vattnet vidare ut från anläggningen via diken.

Planerad verksamhet medför att en större mängd returafalt kommer att lagras. Lagringen planeras på en hårdgjord yta bakom asfaltverket. Från den hårdgjorda ytan samlas avrinnande vattnet upp och rinner via dike vidare till den nya sedimenteringsdammen som nämns ovan.

Nyttillkommande massor enligt planerad ansökan utgörs av schaktmassor, betong och tegel, som endast utgörs av rena massor. Dessa kommer att sorteras fraktionsvis och lagras på den yta där det gamla asfaltverket stod. I ansökan planeras en planritning över verksamhetsområdet, där alla lagringsytor mm kommer att märkas ut.

Förorenade massor tas inte emot på anläggningen. Massornas härkomst ska vara dokumenterade och om misstankar om föroreningar föreligger, tas jordprov innan massorna transporteras till området. Om dessa prover visar på ett föroreningsinnehåll, tas massorna inte emot på anläggningen.

I dagsläget utförs varken service eller tvätt av fordon inom verksamhetsområdet. En uppställningsplats för fordon har anlagts med tre väggar och tak samt med en hårdgjord yta. Denna används vid tankning av fordon, samt parkering när fordonen inte används. Inom den hårdgjorda ytan finns en golvbrunn som är plomberad i botten, för att förhindra att eventuella läckage kan spridas.

I framtiden kan det bli aktuellt att anlägga en verkstad och tvätthall för fordon inom verksamhetsområdet, men planeringen för denna har i dagsläget inte kommit tillräckligt långt för att kunna tas med i den planerade ansökan. Om så blir fallet, får denna anmälas som en mindre ändring av verksamheten till tillsynsmyndigheten.

I området finns inget kommunalt avlopp. Sanitärt spillvatten från verksamheten avleds därför till ett enskilt avlopp med en 2 m³ stor slamavskiljare med efterföljande infiltration.

Med de skyddsåtgärder som planeras förväntas planerad verksamhet inte medföra någon skillnad i vattenhantering eller påverkan på yt- eller grundvatten, jämfört med dagens verksamhet.

5.4.2 Utsläpp till luft

Emissioner till luft uppkommer från tåktens arbetsmaskiner och vid transporter, vilka förväntas öka i planerad verksamhet.

Då tåktverksamheten förlängs, uppkommer därtill emissioner under en längre tidsperiod.

Övergången till bioolja i asfaltverket innebär en besparing i CO₂ och växthusgaser med cirka 90-97%. Den investeringen i kombination med bolagets redan moderna maskinpark, gör att de kan erbjuda en grön asfaltprodukt till kunden.

Som ett framtida mål planerar bolaget att gå över till HVO eller raps i maskinerna, för att ytterligare minska utsläppen till luft.

5.4.3 Dammspridning

Vid i princip alla tåktverksamheter uppkommer damning vid transporter, samt vid olika moment i produktionen.

Inom tåktområdet har hastigheten sänkts i syfte att minska damning från fordon. Infartsvägen till området dammbinds under säsong med Dustex, då salt inte får användas enligt tillståndets villkor. Dustex är baserat på det naturliga ämnet lignin, som binder samman träfibrerna i granar. Bindemedlet ger en effektiv och miljövänlig bindning av grus och damm. Asfaltbolagets målsättning är dessutom att hårdgöra transportvägen in till tåkten.

För att begränsa dammspridning genomförs vattenbegjutning vid fraktionshögar. Damningen vid borrhälsplatsen minimeras genom dammsugare monterad på borrhälsaggregatet.

Då produktionen ökar finns risk för en ökad dammspridning, men de skyddsåtgärder som planeras förväntas begränsa den damning som uppstår.

5.4.4 Buller

I tåktverksamheter är ofta buller den mest betydande miljöeffekten. Buller uppkommer i flera olika arbetsmoment, som t.ex. borrhning, sprängning och skutknackning. Även hantering, sortering och krossning av massor medför buller.

Planerad verksamhet medför inga tillkommande bullerkällor, men såväl utökat brytningsområde och utökade arbetstider kan medföra förändrade förutsättningar jämfört med dagens verksamhet.

En bullerutredning genomfördes senast i samband med förra ansökan 2012, som då visade att verksamhet klarar Naturvårdverkets riktlinjer för industribuller vid samtliga aktuella driftsfall. Men då en utvidgning planeras kommer en ny bullerutredning att genomföras i samband med den planerade tillståndsansökan. Bullerutredningen planeras inkludera alla de olika scenarier som planeras i ansökan, med drift vid olika delar av verksamheten vid olika tider av dygnet.

5.4.5 Vibrationer och luftstötsvågor

Vibrationer och luftstötsvågor uppkommer vid sprängningar.

Vibrationsmätningar genomförs regelbundet i den pågående verksamheten och gällande villkor har då innehållits.

Planerad verksamhet medför ett ökat antal sprängningar, jämfört med dagens verksamhet. Därtill kan en utvidgning av verksamhetsområdet och brytningsgränsen medföra ändrade förutsättningar. En vibrationsutredning kommer därför att utföras i samband med planerad ansökan.

5.4.6 Kemikalier och råvaror

Kemikalier i tåktverksamheten rör främst drivmedel (diesel) och kemikalier till fordon (t.ex. spolarvätska), samt underhållskemikalier för maskinparken såsom motorolja, hydraulolja och smörjolja.

De kemikalier som använts vid asfaltverket är smörjolja, motorolja, hydraulolja och olika fetter. I laboratoriet används även metylenklorid för asfaltanalyser. För denna användning innehar Asfaltbolaget dispens från Kemikalieinspektionen.

Diesel som används för tåktens maskiner förvaras i invallade dubbelmantlade cisterner med tak. Oljeprodukter förvaras på fat i en låst och avloppslös container. Förekommande kemikalier förvaras inlåsta i säkerhetscontainers.

Råvaror som används vid asfaltsproduktionen består främst av stenmaterial i olika fraktioner som produceras i tåkten, samt bitumen i olika hårdhetsklasser.

Beredskap för eventuellt uppkommet spill finns i verksamheten. Utrustning för sanering av eventuellt spill finns i form av duk och absol. Säkerhetsdatablad finns för förekommande kemiska produkter.

En ökad produktion i både tåkt och asfaltverk förväntas medföra en högre kemikalieförbrukning, för både service och underhåll och vid asfaltproduktionen.

I framtiden planeras även spolarvätska att användas i Furuby, vilket behövs för att valsarna på vältarna som används vid asfaltering inte ska frysa vid kall väderlek.

5.4.7 Avfall

Mindre avfallsmängder uppkommer inom verksamheten, såsom t.ex. hushållsavfall, brännbart, wellpapp, elavfall, metall, samt förpackningar och farligt avfall.

Brännbart avfall och metallsrot omhändertas av Stena Recycling. Hushållsavfallet omhändertas av Växjö kommun.

El-skrot, wellpapp och hårdplast sorteras och transporteras i egen regi till Furuby återvinningscentral belägen strax intill verksamhetsområdet. Bolaget har företagskort för denna hantering.

Farligt avfall sorteras i förändamålet särskilt avsett miljöskåp. Tömning utförs av godkänd transportör (för närvarande RagnSells). Transportdokument upprättas i samband med avhämtning.

Avfall som uppkommer vid drift och underhåll kan öka med en ökad produktion, men avfallsmängderna i stort förväntas inte öka nämnvärt vid planerad verksamhet.

5.4.8 Energi och drivmedel

Täktverksamheten och entreprenadmaskiner som hjullastare, grävmaskiner och krossar drivs med diesel.

Verksamheten har anslutits till det fasta elnätet och asfaltverket drivs därför med fast el sedan 2014. Sedan hösten 2017 sker uppvärmningen av sten med bioolja i stället för eldningsolja.

Lokalerna som laboratorium och personalutrymmen drivs med fast el.

När det gäller energi så har bolaget erhållit ett hållbarhetsbesked från Energimyndigheten sedan 2017-10-25, efter en opartisk bedömning genomfördes av RISE under hösten 2017.

Planerad verksamhet förväntas medföra ökad energiförbrukning i samband med en ökad produktion i framförallt asfaltverket.

5.4.9 Klimat

Verksamhetens lokalisering förväntas inte påverkas nämnvärt av framtida klimatförändringar, men ökade nederbörds mängder kan medföra att mer dagvatten behöver avledas från området.

Enligt rapporten Framtidsklimat i Kronobergs län (SMHI Klimatologi Nr 27, 2015) beräknas årsmedelnederbörden i länet öka med 10-20 %. Störst ökning förväntas under vintertid, då verksamheten är något lägre. Den kraftiga nederbörden förväntas också öka, där maximal dygnsnederbörd kan öka med uppemot 20 %.

5.4.10 Risker

Tänkbara risker vid verksamheten kan främst härledas till tåkten och kan relateras till sprängningar (stenkast), samt fall eller ras vid bergbranter.

Övriga risker i verksamheten kan röra driftsstörningar eller olyckor, med spill eller läckage som följd samt olyckor under transporter.

En bom finns vid infartsvägen och informationsskylt om verksamheten finns uppsatt. Information ges även innan sprängning och varning genom ljudsignal sker inför varje sprängning.

En ökad täktverksamhet och ökat transportflöde kan medföra en större risk för att någon olycka händer, vid planerad verksamhet.

5.4.11 Efterbehandling

Efterbehandling av tåkten sker successivt under arbetstidens gång, vid de delar där brytningen avslutats.

Innan ansökt verksamhet slutligen avslutats kommer tåkten att efterbehandlas och återställas, i enlighet med en efterbehandlingsplan som kommer att biläggas planerad ansökan.

5.4.12 Miljökvalitetsnormer

Miljöfarliga verksamheter kan påverka miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten, luft och buller. Påverkan på dessa kvalitetsnormer kommer att bedömas i den planerade ansökans miljökonsekvensbeskrivning, men sammanfattas kort nedan.

Vatten

Miljökvalitetsnormer för ytvattenförekomster omfattar såväl kemiska som ekologiska kvalitetskrav och för grundvattenförekomster gäller kemiska och kvantitativa kvalitetskrav.

I omgivningarna runt verksamheten föreligger några ytvattenförekomster (Årydsjön, Aggaå och Lillasjön). Planerad verksamhet medför inga utsläpp till vatten och förväntas således inte medföra någon påverkan på yt- eller grundvattenförekomster.

Luft

Miljökvalitetsnormer finns angivna för tillåtna högsta halter av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bly, bensen, partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft (SFS 2010:477 Luftkvalitetsförordningen).

Planerad verksamhet kan påverka dessa normer genom i första hand partiklar, samt genom de emissioner som uppkommer från transporter.

Buller

Miljökvalitetsnormen för buller enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller gäller omgivningsbuller från vägar, järnvägar, vissa hamnar, flygplatser samt industriell verksamhet som är tillståndspliktig och omfattas av industriutsläppsförordningen.

Verksamheten omfattas således inte av miljökvalitetsnormerna för omgivningsbuller.

5.4.13 Miljömål

Verksamheten kan på olika sätt och i olika omfattning beröra en rad olika miljömål, såsom t.ex. Ingen övergödning, Frisk luft, Ett rikt växt och djurliv, Bara naturlig försurning, Begränsad klimatpåverkan, Grundvatten av god kvalitet samt God bebyggd miljö.

En påverkansbedömning på miljömålen kommer att genomföras i den planerade ansökans miljökonsekvensbeskrivning.

5.5 AVGRÄNSNING

Bolaget föreslår att MKB:n avgränsas till att innefatta konsekvenser avseende följande miljöaspekter:

- Markanvändning och landskapsbild
- Naturmiljö
- Kulturmiljö
- Friluftsliv och rekreation
- Utsläpp till mark
- Utsläpp till vatten
- Grundvatten
- Utsläpp till luft
- Transporter
- Lukt
- Dammspridning
- Energi
- Buller
- Vibrationer och luftstötsvågor
- Avfall och kemikalier
- Risk och säkerhet
- Miljömål
- Miljökvalitetsnormer för luft och vatten

I bilaga 1 redovisas förslag på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll, utifrån dessa avgränsningar.

6 TIDPLAN

Det nu gällande tillståndet är tidsbegränsat och löper ut efter 2024. Det finns dock en risk att tillståndsgiven mängd kvarvarande berg tar slut innan dess, om full produktion sker i verksamheten.

Asfaltbolaget planerar därför att inge en ny ansökan i god tid så att ett nytt tillstånd ska hinna vinna laga kraft innan sig den nu tillståndsgivna mängden bergmaterial tar slut eller produktionstiden löper ut.

Ansökan planeras omfatta täktverksamhet under 30 år från det att tillstånd meddelas, så att allt kvarvarande material i området kan brytas ut. Inom den tillståndsgivna tiden ska täkten även hinna avslutas och efterbehandlas.

7 BILAGOR

Bilaga 1: Förslag på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

Bilaga 2: Täktplan, med planerat verksamhetsområde och brytningsgräns

Bilaga 1: Förslag på miljökonsekvensbeskrivningens innehåll

ICKE TEKNISK SAMMANFATTNING

1 INLEDNING

- Administrativa uppgifter
- Bakgrund och syfte
- Lagstiftning och tillståndprocess
- Gällande tillstånd
- Samrådsprocessen

2 METOD FÖR MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

- Samrådsprocessen
- Syfte och innehåll
- Metod
- Avgränsning
- Bedömningsgrunder

3 BESKRIVNING AV SÖKT VERKSAMHET

4 UNDERLAG FÖR BEDÖMNING

- Lokalisering
- Planförhållanden
- Riksintressen
- Geologi och hydrologi
- Naturmiljö
- Vattenförekomster
- Kulturmiljö
- Klimat
- Hushållning med resurser

5 ALTERNATIVREDOVISNING

- Alternativ lokalisering
- Nollalternativ

6 MILJÖMÅL

7 MILJÖKVALITETSNORMER

8 KONSEKVENSBEDÖMNING

- Markanvändning och landskapsbild
- Naturmiljö
- Kulturmiljö
- Friluftsliv och rekreation
- Utsläpp till mark
- Utsläpp till vatten
- Grundvatten
- MKN vatten
- Utsläpp till luft
- Transporter
- MKN luft
- Lukt
- Dammspridning
- Energi
- Buller
- Vibrationer och luftstötsvågor
- Kemikalier
- Avfall
- Risk och säkerhet

9 SAMLAD BEDÖMNING

FÖRKLARINGAR

- URSPRUNLIG VERSAMHETS-GRÄNS (TOLKAD FRÅN RITNING 4000-02 REV D)
- FÖRSLAGEN UTÖKNING AV VERKSAMHETSOMRÅDE
- NUVARANDE BRYTNINGSGRÄNS (TOLKAD FRÅN RITNING 4000-02 REV D)
- FÖRSLAGEN UTÖKNING AV BRYTNINGSGRÄNS

COORDINATSYSTEM
PLAN: SWEREF 99 TM
HÖJD: RH 2000

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	DATUM	SIGN
-----	-----	-----------------	-------	------

GRANSKNINGSHANDLING

ASFALTBOLAGET
BERGTÄKT FURUBY

UPPDRAG NR	RITAD/KONSTRUERAD AV	HANDLAGGARE
2018-09-26	A JOHNSON	P MAGNUSSON

TÄKTIPLAN FÖR FASTIGHETERNA
FURUBY 5:11 OCH FURUBY 5:14
EXPLOATERINGSPLAN

SKALA	NUMMER	BET
1:2000	4000-03	

